

**ДРАГНЕ/ДРАГИНЕ ИЛИ ДРАГОТА,
ИЛИ КАК РАЗЧИТАМЕ БЪЛГАРСКИТЕ ИМЕНА
В ОСМАНСКИТЕ ИЗВОРИ**

Стоянка Кендерова

Запазените до днес документи на османотурски език са от първостепенно значение за разкриване на българската именна система през един продължителен период от време (XV-начало на XX век). Най-богатата сбирка от този род извори се намира в Ориенталския отдел на Народната библиотека “Св. Св. Кирил и Методий” в София. Част от тях, предимно тези, които отразяват военно-ленната система и етно-демографските процеси в българските земи, положението на отделни категории население със специален статут¹, значими политически събития от нашата история² и други въпроси, са отдавна познати в превод на научната ни общност.

През последните 10-12 години се получиха и фотокопия на документи, съхранявани в Османския архив в Истанбул, което значително обогати изворовата ни база³. Между тях е и подробен (*муфасал*) регистър или *дефтер* (ТД 77) на ленните владения и *вакъфите* на територията на Паша *санджак* (окръг) от началото на XV век (1515–1516 г.). Той включва и селищата, спадащи по онова време към сборната селска община (*нахия*) Самоков, между които са и седем села, разположени в Чепинската котловина: Каменец (Каменица, дн. кв. на Велинград), Ракитовец (дн. гр. Ракитово), Дорково, Корово (дн. с. Драгиново), Костандово (дн. гр. Костандоно), Бане (дн. Чепино, кв. на Велинград) и Лъжани (дн. Лъджене, кв. на Велинград)⁴. Общият брой на отразените християнски домакинства е 644, а на мюсюлманските – 23. Може да се каже, че за посочения географски ареал това е най-ранният

и най-богат на български антропоними османски регистър, известен ни до днес. Той е основен извор за нашето изследване.

В хода на изложението се правят сравнения и съпоставки с личните имена на соколари от с. Корово, отразени в друг регистър от XV^у век, съхраняван също в Истанбул⁵, както и с регистри от фонда на Ориенталския отдел, които представят именната система на Родопския край⁶.

Преди да пристъпим към конкретен анализ на личните имена на християнското население от Чепинското корито и разкрием начините на изписването им в османските документи и вариантите на разчитането им от наша страна, е необходимо да припомним някои особености на арабското писмо, на което са нашите извори, както и да дадем кратки пояснения по отношение на турската звукова система, тъй като антропонимите са регистрирани от чиновник от турската (или османската) администрация.

Както добре е известно, арабското писмо е консонантно. При него буквен израз имат само трите дълги гласни “а” (ā), “и” (ī) и “у” (ū), а кратките гласни “а”, “и” и “у” се означават с допълнителни знаци, наречени “харакат” на арабски или “харекят” на турски език. Те се поставят над или под съответната буква единствено в учебниците, понякога при думи от чужд произход (включително и в печатни текстове), в дву- и триезичните речници и задължително в преписите, както и в печатните издания на Корана, за да може неговият текст да бъде четен правилно. В османския език обаче тези три букви, както и трите знака за кратки гласни, изразяват осем гласни фонemi: “а”, “е”, “і” (ъ), “ї”, “о”, “ö” (йо, ъо), “и” и “ü” (йу, ю).

Спецификата на звуковата система на арабския език определя и наличието на три букви в арабската азбука за три различни фонemi “х” и по две букви за “д”, “з”, “к”, “с” и “т”, на които съответстват по две фонemi в арабския език, но не и в турския. Употребата на едната или другата буква за изразяване на фонемата “т”, например, при думи от турски произход, изписани на арабица (т. е. на османски или османотурски език), се определя от известни правила, които съблюдават фонетичните закони на турския език. На първо място това е законът за т. нар. вокална

хармония. Графемата “тъ” се използва в думи, при които гласните са твърди, съответно, графемата “те” – в думи, при които гласните са меки.

Тези правила важат до голяма степен и при изписването на думи от славянски произход, в това число антропоними и топоними. Необходимо е обаче да вземем под внимание още едно обстоятелство, което е от съществено значение. В повечето случаи българските имена са изговаряни пред турския администратор, който ги възпроизвежда в писмен вид не само според особеностите на арабицата, но и според това доколко ясно и отчетливо са му произнесени и доколко добре той самият ги е чул. Нерядко обаче ние работим с преписи на оригинални регистри. Тогава, при отразяването върху преписа на имена, чужди не само за слуховата система на турския копист, но и непонятни като семантика за него, и особено, ако диакритичните точки не са достатъчно ясно и акуратно изписани в оригинала, той неминуемо ще допусне редица изкривявания в сравнение с първоначалната им форма. Това своя страна отваря път за не един и два варианта при тяхното разчитане. Друг е въпросът, че още в първоизвора са възможни неточности по причина на изложените вече обстоятелства, особено, ако той не е изписан достатъчно четливо и ясно. Това важи най-вече за данъчните регистри, при които се използва писмото “сиякат”, един от отличителните белези на което е отсъствието на диакритичните точки. Ето защо от значение е и писмото (шрифтът), на който е изворът.

В настоящето изследване ще обърнем внимание на особеностите в изписването и разчитането на българските антропоними от Чепинско от началото на XV век, като се съобразим със спецификата на арабското писмо и на фонетичната система на турския език. Предвид на факта, че изворовият ни материал е от османския период, наименованията на отделните букви в арабското писмо, както и на някои допълнителни знаци, са предадени според изговора им на османски език. Например, графемата, която изразява фонемата “о”, се произнася в османския (и съответно в турския) като “вав”, но на книжовен

арабски език, като “уау”; първата буква от арабската азбука се нарича на арабски “алиф”, но на османски – “елиф” и т. н.

Особености, продиктувани от спецификата на арабското писмо

А. Изразяване на гласните и съгласните в българските антропоними

1. Изразяване на гласните:

Гласната “а”. В разглежданите от нас примери този звук се среща в първата (след съгласна) и в следващите срички, където е означен чрез буквата “елиф”: Балин, Васил, Радул, Божан, Деслав, Доброслав и др. В края на антропонимите обаче са налице два начина на изразяване: отново чрез “елиф”, констатиран единствено при Никола, и чрез буквата “хе”, използвана както при имена на мъже (Некула, Коста, Момчева/Момчова), така и при имена от женски род (Добра, Дойна, Петка, Педра и др.). В някои извори Никола също завършва с “хе”⁷.

Единствено в три случая антропонимът започва с буквата “елиф”. На първо място ще отбележим Анчо или Енчо (Км XV 1). За да бъде изразен звукът “а” в началото на думата, в арабския език и съответно в османския, се използва знакът “медде”, който се поставя над “елиф”⁸. Независимо че това положение не винаги се спазва, поради липсата му в нашия пример, сме по-склонни да приемем варианта Енчо. Подобно е положението и при имената Елене и Елени (?), чието разчитане по този начин е далеч по-приемливо, отколкото Алене и Алени.

Отсъствието на възможност антропонимът да бъде озвучен по два начина е причина името Андрея в цитирания вече регистър от края на XV-началото на XVI век да не бъде прочетено като Ендрея, независимо че и тук буквата “елиф” също е без знака “медде” над нея⁹.

Срещат се случаи, в които звукът “а” в начална позиция е означен и чрез буквата “айн”: Атанас¹⁰.

2. Гласната “е”. За разлика от “а”, в първата и в следващите срички тази гласна няма буквен израз: Денко, Неделко, Пенко, Петко, Петро, Петри и др. Това ни позволява да приемем, че в

тук регистраторът си е “послужил” със знака “фетха”, който в арабския език означава кратката гласна “а”, а в османския “а” или “е”, и който обикновено не се изписва. Единствено при Калейо (Л VII 5) “е” е изразена чрез буквата “хе”.

По подобие на “а”, в края на имената гласната “е” също е представена чрез “хе”. Обикновено при разчитането на антропоними (и топоними), които на арабица завършват на тази буква, се ръководим от две положения:

Ако става въпрос за име на жена, приемаме вариант “а” (Вида, Добра, Дойна и т. н.), както вече отбелязахме по-горе. При положение, че името е на мъж, обикновено “хе” се озвучава като “е”: Елене, Стале, Тоде. При възможност антропонимът (или топонимът) да бъде разчетен по два начина, предпочетенният вариант се определя от характера на гласната в предходната сричка (широка или тесна). Такъв е случаят с името Станише. Графиката ни позволява да го прочетем и като Станиша. Под влияние обаче на тесната гласна “и” в предпоследната сричка, на която, съгласно вокалната хармония в турския език съответства “е” в последващата сричка, и приемайки, че турският администратор съблюдава това положение, вариантът Станише е по-приемлив.

3. Гласната “и”. Нашият извор предлага един единствен случай, когато тази гласна се среща в началото на думата — Ивен (ЛIII 6). Изразена е чрез двете графеми “елиф” и “йе”, възприети в османския език за означаване на “и” в начална позиция. Вариант на разчитане Иван е по-неприемлив, тъй като, както вече отбелязахме, “а” се изразява чрез буквата “елиф”, а в случая липсва такава. Случва се графично изображение с буквата “йе” в началото на думата, последвана от “вав”, “елиф” и “нун”, да бъде възприето като Иван¹¹. Преобладаващо е мнението обаче, че представен по този начин, антропонимът следва да се озвучи като Йован.

В антропонима Ильо “и” е отбелязана по същия начин – чрез “елиф” и “йе”¹².

В първата и в следващите срички, при положение, че те са отворени, както и в края на думата, фонемата се изразява чрез

буквата “йе”: Лито, Миле, Никола, Сино, Михаил, Димитри, Петри и др. Прави впечатление, че в затворена сричка, тя не е означена чрез буква: Калин, Минчо, Милко, Васил и др. Допускаме, че в тези случаи османският регистратор е имал предвид знака “кесре”, който в арабския и османския език се използва за кратката гласна “и”. Налице са обаче и изключения: Тихо и Тихомир са изписани без специално означение за буквата “йе”, която обаче фигурира след “мим” в повечето примери с Милко (Дор XII 3, XV 7; Др I 5, IV 1).

4. Гласната “о”. Изразява се чрез буквата “вав”, независимо дали я срещаме в първата и в последващите срички (Грозо, Драгомир, Драгослав, Момчева и др.) или в края на антропонима (Велко, Велчо, Милко, Минчо, Пенко, Петко и др.). При Тодор фонемата е означена чрез графема само в първата сричка, а във втората (при “дор”) не е отбелязана. Допускаме, че тук регистраторът е имал предвид знака за кратката гласа “о” – “замме”. В някои случаи обаче за второто “о” също е използвана буквата “вав”.

По-особено е положението, когато името съдържа гласната “о”, последвана от съгласната “в”, която също се означава чрез “вав”. Такъв е случаят при Новак (Др V 6) и Ковач (Др V 5, 6). При тях буквата “вав” е изписана само веднъж. Склонни сме да приемем, че тя отразява съгласната “в”, а за гласната “о” (по подобие на Тодор) е използван знакът за кратката гласна “замме”, поради което тя е останала без писмен белег¹³.

5. Гласната “у”. В началото на антропонима се изразява чрез “елиф” и “вав”, т. е. така, както по правило тази гласна се означава в османския език. В нашия документ присъства единствено при името Уйо (или Уно, тъй като точката за буквата “нун” не е отбелязана) (Дор VIII 4).

В едносрични думи, в първата и в следващите срички гласната е представена, по подобие на “о”, чрез “вав”: Братул, Бруйо, Вуйо, Вуйко, Вуйчо, Душко, Лукан, Радул, Рус и др. При думите Вуйо, Вуйко и Вуйчо срещаме буквата “вав” два пъти: веднъж, за да изрази съгласната “в”, и втори път – за гласната “у”.

Казаното до тук ясно показва, че графемата “вав”, освен съгласната “в”, означава и гласните “о” и “у”. В османския език тя се използва за още две гласни: “ц” (ьо, йо) и “ъ” (йу, ю). Това позволява някои имена да бъдат разчетени по два начина и изправя изследователя пред въпроса кой от тях да приеме. Ето няколко примера в подкрепа на казаното:

В турския език съгласни, последвани от твърда гласна, се изговарят твърдо. Думи от чужд произход обаче могат да предложат изключения. При тях някои съгласни (“г”, “к”, “л”) се изговарят меко, въпреки непосредственото им съседство с твърда гласна¹⁴. В нашите примери става въпрос за “о”, изразена чрез буквата “вав”, която буква обаче, както посочихме по-горе, означава още три гласни. Според графичното им изображение и според допълнителното пояснение, антропонимите Бело, Бено, Било, Вело и други могат да бъдат разчетени и като Белъо, Бенъо, Бильо и Вельо. Ние приехме да озвучим тези случаи на “ьо”, тъй като под тази форма въпросните имена са характерни за Чепинския край.

6. Гласната “ъ”. Между антропонимите от Чепинско не срещнахме пример, който да съдържа тази гласна¹⁵. Обаче случаите с името Велко поражда известно двусмислие. Антропоним със същата графика, отбелязан в друг извор, е разчетен като Вълко¹⁶. Тук са взети под внимание съгласната “к”, изразена чрез буквата “каф”, и закръглената твърда гласна “о” в края на името. Като цяло това съчетание предполага твърдо изговаряне на гласната, което обаче е характерно за думи от турски произход и не е задължително за чуждици. Ако съблюдаваме закона за палаталната асимилация на гласните, при който, ако една турска дума започва със сричка с твърда гласна, всички останали срички на думата трябва да съдържат твърди гласни¹⁷, би следвало да приемем, че регистраторът е чул Вълко, поради което е изразил сричката “ко” чрез “каф” и “вав”. Той обаче и при вариант Велко би я представил по същия начин. Поради факта, че името Велко/Вълко е от славянски произход не можем да търсим непременно в изписването му влияние на закона за вокалната хармония.

Същевременно антропонимът Велчо е разчетен като Вълчо¹⁸ на едно място и като Велчо, на друго. В този извор при изписването на наименованието на село Зърнево, например, също отсъства каквато и да е буква за съгласната “ъ”¹⁹. Всичко това показва, че освен поради отсъствието на изработени правила и критерии в разчитането на българските антропоними и топоними, липсата на единомислие между османистите се дължи и на непригодността на арабското писмо по отношение на думи от славянски произход и невъзможността винаги да се съобразяваме с турската вокална система²⁰.

В редица случаи обаче, когато две съгласни в началото на думата трябва да се разделят, в качеството си на епентична гласна се вмъква “ъ”, представена чрез буквата “йе” (вж по-нататък).

II. Изразяване на съгласните

Думите от арабски произход се изписват в османския език така, както в оригиналния език. Арабската азбука обаче съдържа графемите, за които няма съответствие в турската вокална система. Някои от тях представят съгласни звукове в турския език, които се означават и с други букви, но изборът на една или друга графема се определя от закона за вокалната хармония. Така например, буквите “те” и “син” се използват в думи от турски произход, които съдържат тесни гласни. Съответно, буквите “тъ” и “сад”, които изразяват фонемите, отсъстващи в турския език, са възприети пък за думи, в чиято основа са налице широките гласни. Ето защо за част от съгласните в османския език се използва само една графема, а за други – повече от една. Това обстоятелство понякога дава отражение и при изписването на българските имена в османските извори, главно поради факта, че регистраторът е от турски произход.

1. Съгласната “б”. Изразява се чрез “бе” (Борбо, Добре, Божико, Доброслав);

2. Съгласната “в”. Изразява се, както вече отбелязахме, чрез “вав” (Велко, Васил);

3. Съгласната “г”. В османския език се изразява чрез буквата “гайн” в твърда позиция и чрез “кяф” (персийски “кяф”) в мека

позиция. За думи от български произход обаче това положение не винаги се спазва. В случаите, когато съгласната е пред или след твърда гласна, тя е означена чрез “гайн” (Богослав, Драгне, Драган, Гергуше, Горо, Грозо). При положение, че гласната е мека, съгласната може да бъде изразена чрез “гайн” (Драгик, Драгин, Драгише/Драгиша²¹) или чрез “кяф” (Герге, Гергуше, Гьоре). Забелязва се, че в случаите, когато за “г” е използвана буквата “кяф”, последвана от “е”, след “кяф” отсъства писмен белег за гласна (Гера, Герган, Герге). Изключение правят имената, при които “г” фигурира в последната сричка. Тогава след “г” (означена чрез “кяф”) е изписана и буквата “хе”, за да отрази “е” при Герге, или пък “йе”, за означаване на крайно “и” при Герги.

Ще обърнем повече внимание на примерите, в които съгласната “г” е представена чрез “гайн”.

Забелязва се, че когато съгласната е последвана от гласна, независимо дали сричката е отворена или затворена, то за гласната в нашия и в други извори е налице писмен белег. Така например, сричката “га” се изразява чрез “гайн” и “елиф” (Драган²², Драгано, Драгашо), “го”/“гу” - чрез “гайн” и “вав” (Драго, Драговит, Драголин/Драгулин²³, Драгослав²⁴, Драгоч/Драгуч, Драгуш), “ги” – чрез “гайн” и “йе” (Драгило, Драги²⁵).

Тези пояснения са нужни предвид начина на разчитане на антропонимите от групата на Драгне, Драган, Драгане, Драгийо и Драгине, някои от които са погрешно предадени в изследването за Самоков и Самоковската каза, като Драгота²⁶. Както вече пояснихме, “го” се изразява чрез “гайн” и “вав”, каквато буква “вав” не фигурира никъде в изписването на изброените имена.

В случаите, когато “гайн” е изразен с точка над буквата и същевременно е налице и точката за “нун”, която буква следва “гайн”, ние приемаме вариант на разчитане Драгне (Др V 4, VI 5; Дор VI 1, IX 5, 6; Кос II 4, 5). Отхвърляме възможност за озвучаване на Драгане, понеже, както вече пояснихме, за “га” се използва съчетанието от “гайн” и “елиф”. Като вземем под внимание обстоятелството, че гласната “и” в средисловие обикновено няма писмен белег, а за нея напомня знакът “кесре”

(който означава кратката гласна “и” и не се изписва), то в такъв случай Драгне може спокойно да се прочете и като Драгине²⁷.

В няколко примера под зъбчето след буквата “гайн”, чиято диакритична точка е налице, фигурира също точка (Дор V 1) или пък малка чертичка (Др VIII 3, Кос II 6). Това допуска разчитане на антропонима като Драгийа. При друго изписване обаче след въпросната точка се долавя зъбче, макар и доста слабо изразено (Дор VII 5, 6), което може да се възприеме за “йе” – и от тук името да се прочете спокойно като Драгине. По начало последните букви при евентуален вариант Драгийа са доста сбити една в друга и би могло да се допусне, че и при тях е налице зъбче за “йе”.

Правилното разчитане на това име е от особено значение предвид различните становища относно автентичността или не на летописа на поп Методи Драгинов от с. Корово, издаден през 1870 г. във Виена от Ст. Захариев²⁸. Независимо дали приемаме или не текста на пазарджишкия възрожденец²⁹, след като съществува научен спор по въпроса³⁰, длъжни сме да се отнесем с повече внимание към разчитането на този антропоним. В случая става въпрос не просто за някой си Петко, Пенко, Пейко или независимо кой друг от възможните варианти, които даден извор може да ни предложи. Дали в чепинските села в онази далечна епоха е битувало и името Драгине е факт, който би ни отвел около век и половина по-късно към личност, от чието съществуване или не се гради цяла теза за ислямизирането на населението на Чепинското корито през последната четвърт на XVII век. Ето защо всеки извор в подкрепа на едната или другата теза е от особена важност и изисква акуратно и отговорно отношение към него.

4. Съгласната “д”. Изразява се чрез “дал” (Радул, Радослав, Добре и др.);

5. Съгласната “ж”. Изразява се чрез буквата “же”, добавена към арабската азбука, за да отрази думи от персийски, а по-късно и от турски произход (Божино, Божан);

6. Съгласната “з”. Изразява се чрез “зе” (Грозо/Грозьо);

7. Съгласната “к”. Изразява се чрез буквата “каф” (арабско “каф”) в твърда позиция (Бранко, Велко, Кайчо, Калин, Калоян, Колчо, Лукан) и чрез “кяф” в мека позиция (Малкин, Кесаро, Пенкино, Райке, за разлика от Райко, и Стайке, за разлика от Стайко).

8. Съгласната “л”. Изразява се чрез “лям” (Велчо, Велко, Милко, Миле и др.);

9. Съгласната “м”. Изразява се чрез “мим” (Милко, Миле, Минчо и др.);

10. Съгласната “н”. Изразява се чрез “нун” (Пенко, Неделко и др.);

11. Съгласната “п”. Изразява се чрез “пе” (Пенко, Петко и др.);

12. Съгласната “р”. Изразява се чрез “ре” (Радослав, Драчо, Петри и др.);

13. Съгласната “с”. В нашия извор е изразена чрез буквата “син” (Радослав, Богослав, Семко, Стале, Стоян, Станил). Единственият случай, когато е използвана друга графема – “сад”, е антропонимът Васил. В думи от турски произход буквата “сад” (на която в арабския език съответства специална фонема, отсъстваща в турския) се използва при наличие на широка гласна. Случаят с Васил е точно такъв – сричката “ва” предхожда буквата “сад”.

Възможно е обаче друг фактор се окаже по-съществен. Начинът на изписване на името Васил в нашия пример е идентичен с арабското действително причастие “wasil” (присстигащ, който пристига). В научната литература “wasil” се транскрибира с точка под “s”, именно, за да се изрази по-различното произношение на фонемата “сад” (спрямо това, на което кореспондира буквата “син” – “s”, и което съответства на “c” в българския и турския език) и нейното влияние над “i”, чието произношение пък се доближава до “ъ”. Много е вероятно някакъв по-особен изговор на сричката “сил”, доближаващ я до “съл”, да е накарало регистратора да изпише антропонима със “сад”, вместо със “син”. Това уточнение е необходимо, тъй като в друг документ, но при същото име, съгласната “c” е изразена

чрез “син”, последвана от буквата “йе”, която предава “и”³¹. В същия документ Васил се среща изписан и по начин, по който е представен в нашия извор³².

14. Съгласната “т”. При нашите антропониими фонемата е изразена единствено чрез буквата “те”, независимо от характера на гласната в сричките, които я съдържат (Братул, Стоян, Станил, Тихо, Годор, Трифон). В други извори обаче (например, в *тапиш* за владееене на имот от XIX век) съгласната “т” в Годор е означена чрез буквата “тъ”, която съответства на твърдата гласна “о”.

В регистър за различните родове войска по Средния Дунав от 1549–1550 г. срещаме “т”, изразена чрез “те” при Годор, Тоник и Тома; чрез “те” и “тъ” при Томаш, а при Трифон само чрез “тъ”³³.

15. Съгласната “ф”. Изразява се чрез буквата “фа” (Йосиф ?, Царфун);

16. Съгласната “х”. Изразява се чрез три букви. При Тихо (Дор XVIII 1) и Тихомир (Дор XII 4, Л IX 4, 6), възможно под влияние на тесната гласна в първата сричка, е използвана буквата “хе” в средно позиция.

При Михаил (Кс III 3, IV 7 и V 1) определено е изразена чрез “ха”. Тази буква е използвана и при Хубенчин ? (Кс XI 4) и Хабрено (Кс VIII 5). Антропонимът Ханю обаче е изписан по два начина: с “ха” и с “хъ” (буква със същата конфигурация, но с диакритична точка над нея) (Р X 3–6). При Храно/Хрено също е налице точката над главичката на буквата (Дор XII 5, Ч III 5). Трудно е да открием някаква закономерност в тези случаи, след като примерите демонстрират различен начин на изписване при едно и също име.

17. Съгласната “ц”. Фонемата отсъства в турския език. Може би поради тази причина тя се изразява в българските думи по няколко начина. Единият от тях е чрез буквата “сад”: Царвен (Л III 7), Царфун (Л IV 1), Цонко³⁴. При другия начин е налице буквата “джим” (която изразява “дж”) или “чим” (буква със същата конфигурация, но с три точки вместо с една и означава “ч”): Цветко (Л XIII 4)³⁵.

Според Х. Мемова, специалист по турска фонетика, звукът “ц” преминава в “дж” при интервокална позиция (Боженидже, Дубнидже³⁶) и в крайна позиция (Дебеледж, Каменедж). В случаите, когато “ц” е между гласна и съгласна, и обратно - между съгласна и гласна, той преминава в “ч” – Лючкан (Люцкан), Селче (Селце) и др.³⁷ Тези изводи, съобразени с фонетиката на турския език, могат да бъдат взети под внимание, когато работим с писмени извори. Много често в тях диакритичните точки не са акуратно изписани, дори понякога въобще не са нанесени. В такива случаи е трудно да определим кой от двата звука - “дж” или “ч” изразява съответната буква.

При антропонима Цайко (Км IX 4, 5) съгласната е изразена най-вероятно чрез “ха”, последвана от “елиф” за “а”. В тези случаи главичката на “ха” доста наподобява малка буква “дал”, което би позволило името да се прочете и като Дайко. От друга страна в други примери в нашия документ буквата “дал” е предадена по-различно от конфигурацията ѝ при Цайко. По подобен начин тя е изписана при Цамнато, Царант и Червенин (което спокойно може да се приеме и за Цървенин)³⁸, а така също и при антропонимите, разчетени от нас като Хафен, Хафине, Хафне и Хафно. Ако приемем все пак, че в случая не е “ха”, а “дал”, то последните наименования биха приели вариантите Дафен, Дафине, Дафне и Дафно, което е много възможно³⁹. За сега този въпрос остава недостатъчно изяснен.

18. Съгласната “ч”. Изразява се чрез буквата “чим”, добавена към арабската азбука за означаване на думи от персийски, а по-късно и от турски произход (Чернаб, Черноглав, Черногор);

19. Съгласната “ш”. Изразява се чрез “шин” (Станише).

20. Съгласната “щ”. Изразява се чрез “шин” и “те”, но нашият извор не предлага примери, в които този звук да се среща.

Няколко букви, които имат значение при разчитането на българските имена, притежават диакритични точки, отличаващи ги от други със същата конфигурация на изписване: “бе”, “джим”, “же”, “зе”, “нун”, “пе”, “ха”, “чим” и “шин” Така например, “бе” се изписва с една точка, а “пе” с три точки (или една по-голяма)

под основата на буквата; ако над очертанието за “зе” не се постави една точка, а над това за “же” – три точки (или една по-голяма), то и в двата случая буквата ще се прочете като “р”. Отсъствието на точка над основата (или зъбчето) за “нун” позволява да се гадае дали графемата изразява “н”, “т”, “б”, “п” или “йе”. Липсата на три точки (или една по-голяма) в коремчето или под главата на буквата “чим” води до разчитането ѝ като “х” или “дж”. Ако пък “шин” е без трите точки над очертанието ѝ, ще прочетем “с”. За съжаление, ръкописните текстове ни сблъскват много често със случаи, в които липсва акуратното изписване на диакритичните точки. Това от своя страна изправя османиста пред многовариантност в разчитането на думата.

Ще дадем няколко примера, които илюстрират казаното:

Антропонимът Божино е засечен без отбелязани диакритичните точки за “же” веднъж при Каменица (Км XI 3) и втори път при Ракитово (Р III 6). Това позволява името да бъде прочетено като Борино. При следващото му изписване, отново при Каменица (Км XI 6), вече ясно се вижда една по-голяма точка, благодарение на което буквата спокойно се възприема за “же” и от тук – името се озвучава като Божино. Антропонимът се среща още веднъж в Каменица (Км XIII 7). Този път точката над очертанието на буквата е по-малка, което позволява евентуално разчитане и като Божино. В случая обаче тя може да е поставена, за да изрази буквата “джим” или “чим” (ако приемем, че вместо три е отбелязана само една точка) в антропонима Момчева, изписан над Борино/Божино.

Доста ясно изписване на “же”, този път чрез две точки една над друга, срещаме при наименованието на село Лъжани (дн. Лъджене, кв. на Велинград). Ще добавим също така, че тук гласната “ъ” има писмен израз чрез буквата “йе”. Този факт, както и ранният произход на извора (началото на XVI век), ни позволяват да приемем мнението, че етимологията на топонима може да бъде изведена от старата българска дума с гръцки произход “лонг”, “лог”, лъг”, “лъже” със значение на “ливада”, а не от турската дума “ълъджа” (топъл минерален извор)⁴⁰.

Еднаквата конфигурация в изписването на някои антропони и отсъствието на диакритичните точки ни позволяват често пъти едно име да бъде разчетено дори по 8 различни начина: Бенко, Нейко, Ненко, Пейко, Пенко, Петко, Тейко или Тенко. С подобни случаи се сблъскваме при Бейо, Бено, Нено, Пено, Пейо или Тено; Койо, Коно или Кото; Стано или Стайо; Стайко или Станко; Бончо, Нончо, Йончо или Тончо и др.

Ш. Глайд (полугласен звук) “й”. По традиция “й” се разглежда в групата на съгласните⁴¹. Предвид на обстоятелството, че с този полугласен звук се формират и няколко съчетания, които се изразяват чрез две графемни, ние го разглеждаме, след като сме представили всички съгласни. Изразява се чрез буквата “йе”: Байко, Бойко, Бойчо, Вейко, Вуйчо, Дойко и т. н.

Съчетанията, които са формирани с “й” и които срещаме в нашия извор, са следните: “йа” (Йако/Яко, Йанко/Янко, Стойан/Стоян), “йо” (Брайо, Бруйо, Дойо, Пройо) и “йе” (Руйен, Стойе). Първото от тях се означава с буквата “я” (Браяни, Груян, Калоян, Стоян, Яко, Янко), изразена при нас чрез “йе” и “елиф”. С “йе” и “вав” се означава съчетанието “йо”, а начинът на неговото разчитане се определя от това кой антропоним е характерен за българската именна система. Що се отнася до съчетанието “йе”, то в средисловие същото се изразява само чрез буквата “йе”, като се допуска, че над нея е знакът “фетха”, за да отрази кратката гласна “е”. В крайна позиция “йе” е последвана от “хе”.

Б. Близост в графиката на отделни букви

Както отбелязахме по-горе, арабската азбука включва букви, които се изписват по един и същи начин, а разликата между тях се определя от диакритичните точки, присъщи на някои от тях. Освен тази особеност част от буквите имат близка или подобна конфигурация, която в ръкописен текст позволява графемата да се възприеме по различни начини, дори с риск да не се уцели точното ѝ предназначение. Това положение е характерно както за думи от турски, така и от чужд за османския регистратор произход.

Близост в начина на изписване се наблюдава при следните букви: “дал” и “ре”/”зе”, “дал” и “вав”, “фа” и “каф”, “фа” и “мим” (в начална позиция при изобразяване главичката на буквите), “каф” и “мим”.

Когато се сблъскаме с подобни случаи от съществено значение е да уточним онези антропоними, в чийто прочит сме сигурни, и внимателно да проследим как копистът е изписал бъдещите съмнение букви. След това ги сравняваме с буквите, в чието разчитане проявяваме колебание и несигурност. По този начин достигаме до крайно решение. Имена, които се срещат често и не позволяват никакво колебание при разчитането им са: Петре, Петри, Димитри, Йован, Стоян, Рад, Радул, Петко (при положение, че точките за “каф” са налице), Добре, Новак, Стойко, Доброслав и редица други.

Особености, продиктувани от фонетиката на турския език

А. Избягване на две съгласни в началото на антропонима

Според законите на турската фонетика в турска дума сричката може да започне с не повече от една съгласна. Това положение е характерно и за останалите тюркски езици. Изворите обаче демонстрират в някои случаи запазване на двете начални съгласни, а в други – разделянето им чрез прибавяне на гласна, изразена чрез “елиф” или “йе”. При втория случай се увеличава броят на сричките. Двете начални съгласни се разделят, като първата съгласна влиза в състава на новообразуваната начална сричка, а втората остава в състава на втората сричка⁴².

За известна търпимост към струпани съгласни в начална позиция при имената допринася и наличието на сонорна съгласна⁴³. В изследваните български имена втората съгласна е сонорна, а първата много често е звучна (Братил, Груйе). Порядко се среща беззвучна съгласна, последвана от сонорна (Крайо).

Приспособяването на българските имена с две съгласни в начална позиция към структурата на турската сричка става по няколко начина:

- чрез протеза. За да се избегне трудният изговор на имената с две съгласни, в началото пред името е поставена една от гласните “ъ”, “и” или “у”. Така първата съгласна приема началната добавена гласна, а втората съгласна отива със следващата гласна, заедно с която образува друга сричка.

Обикновено протетичната гласна графически е предадена чрез “елиф”, който най-често се транскрибира с “и”. Но като се вземе под внимание законът за хармония при гласните по мекост и твърдост, тя би следвало да се предаде чрез “ъ”, вместо чрез “и” – Ъстано, вместо Истано (при разчитането на нашите имена никъде не сме отразили наличието на протетична гласна, т.е. те са предадени така, както звучат на български език).

Понякога протетичната гласна се изразява чрез “елиф”, последван от “вав”, което означава, че тя трябва да се озвучи именно като “у”: Устойо, Устойан⁴⁴. По начало Стоян, както и останалите имена, които започват със “ст”, в писмения османски език получават протетична гласна. Това се потвърждава и от примерите, които срещаме в соколарския регистър: Стойко (Устойко), Стойо (Устойо), Стано (Ъстано), Стане (Ъстане). Към тях можем да прибавим антропонимите Стайко (Ъстайко), Стрежо (Истрежо), Смен (Исмен), Злайко (Ъзлайко) от нашия документ, както и Златко, Влайко и Влад, разчетени с добавена гласна “и” в началото им⁴⁵.

Ще отбележим, че дори в един и същи извор, администраторът не винаги спазва приетото от него положение. Така например, в цитирания вече регистър, който отразява многообразието на войсковите части по Средния Дунав, името Драгиша/Драгише (вторият вариант е добавен от нас) се среща изписано и с “йе” след “дал”, именно, за да раздели двете съгласни в началото му, Драгник е изписано и като Дърагник, а Драгойло и като Дърагойло⁴⁶.

- чрез епентеза. При някои случаи струпването на две съгласни в начална сричка е избегнато чрез вмъкване на тясна гласна между двете съгласни: Глогово – Гологово.

Ние засякохме само един пример с вмъкната епентичната гласна “и”, изразена отново чрез “елиф”. Това е при антропонима

Черноглав (Км VII 4). Той е изписан като две думи: Черно и Глав, като пред Глав е добавена буквата “елиф”, за да раздели двете начални съгласни.

- чрез метатеза. Струпването на съгласни може да бъде избегнато и чрез “премятане”, при което пак се осигурява нормално подреждане на гласните и съгласните в сричките. Предполагаме, че при антропонима Хабрено, който се среща единствено в селата, разположени в източната част на Чепинската котловина (Дорково, Костандово и Ракитово), е налице това явление. Най-вероятно името е Храбено (или Храбино), но поради трудното изговаряне на две съгласни в началото, регистраторът го е изписал така, че днес ние го разчитаме като Хабрено или хабрино.

В. Йотация. Турският език не търпи струпване на две последователни гласни⁴⁷, което се избягва чрез вмъкване на определен съгласен звук, един от които е съгласният звук “й”, изразен чрез буквата “йе”. Явлението се наблюдава и при антропоними от нашия извор: Руйен (вм. Руен), Стойе (вм. Стое).

Особености от морфологичен характер

А. Изразяване на притежателната наставка “-ин”

При част от антропонимите е изразена притежателната наставка “ин”, предадена чрез “йе” за гласната “и” и “нун”: Кунаин (Км VIII 1), Тодин (Км XIII 5), Драголин (Р IV 1, 4, XIII 6)⁴⁸, Малкин (Р IV 4), Ненадин (Р VI 6), Пенкино (Дор II 7, VI 5) и др. Прави впечатление, че тези форми характеризират главно селата, разположени в източната част на котловината.

* * *

В настоящето изследване разгледахме особеностите при изписването на една голяма част от антропонимите, характерни за християнското население от седем села от Чепинската котловина и отразени в османски регистър от началото на XVI век. В отделни случаи направихме сравнения и съпоставки с

графиката им в други извори, близки по епоха и географски обхват на отразената в тях информация.

Анализът за сетен път показва непригодността на арабското писмо за изразяване на думи от български (славянски) произход. Това проличава особено ясно в писмените извори, на първо място поради неизписване на диакритичните точки, което от своя страна води до многовариантност в разчитането на имената. Редица трудности поражда и обстоятелството, че отделни звукове от турската вокална система се означават с по няколко графеми или пък една определена графема в определени случаи изразява различни звукове.

Независимо, че в османския език са се наложили известни правила при употребата на отделните букви от арабската азбука, съобразени на първо място със закона за хармонията на гласните и съгласните, тези правила не винаги се съблюдават при отразяването на българските антропоними и топоними, именно поради различната фонетична система на нашия език. Ето защо част от българските имена запазват непроменен своя звуков състав. Други обаче, приспособявайки се към някои изисквания на турската фонетика, претърпяват промяна, която се отразява в писмената им регистрация. Това са най-вече имена с повече от една начална съгласна, при които струпването на две съгласни се избягва чрез протеза, епентеза и метатеза.

Анализът на българските антропоними показва също така липсата понякога на единна позиция сред османистите при разчитането им. Ето защо е препоръчително да се съберат по възможност всички имена, които са регистрирани в османските извори, като се отбележат и различните варианти при изписването им. Не е необходимо в писмената им форма, а така също и при тяхното разчитане, винаги да търсим влияние на правилата на турската фонетика. Важно е да уточним дали разчетеният по един или друг начин антропоним е характерен за българската именна система, както и да се съобразим с неговото произношение в конкретния географски регион. Това се отнася и до топонимите от български (славянски) произход⁴⁹, за които до голяма степен важат направените изводи⁵⁰.

Към нашето изследване е приложена таблица, която включва всички срещнати антропоними за Чепинския край от началото на XVI век. Ясно проличава честотата на употреба на всяко едно от тях, доколкото определени имена са характерни за някои от седемте села, както и кои народни добродетели и възделения са възплътени в тях. На тези въпроси ще се спрем в бъдеща наша разработка.

БЕЛЕЖКИ

- ¹ Вж поредицата *Турски извори за българската история*. Т. I–VIII. С.: БАН, 1964–1986, както и Т. 13 от поредицата “Архивите говорят” на ГУА, под заглавие *Турски извори за българската история*. Под ред. на С. Андреев и С. Димитров. С., 2001.
- ² *Васил Левски и неговите сподвижници пред турския съд*. Документи из турските архиви. Прев. Б. Недков и др. Под ред. на Ал. Бурмов. С., 1952 (второ фотот. изд. 1972); *Априлско въстание 1876 г.* Т. III. Сборник от турски документи. Състав. и превел Б. Недков. С., 1956; Ботева чета; *Протоколи* от съдебния процес срещу Атанас Узунов и другите подсъдими по Хасковското покушение през 1873 г. С., 1975; *Възпоменателен сборник по случай 100 годишнината от Освободителната Руско-турска война 1877–1878*. Кн. I. Руско-турската освободителна война 1877–1878. Документален сборник с подбрани материали от архивите и българския възрожденски печат. 1876–1878. Отг. ред. Н. Генчев. С., 1979.
- ³ *Радушев, Е. и Р. Ковачев*. Опис на регистри от Истанбулския османски архив към Генералната дирекция на Държавните архиви на Република Турция. С., 1986; *Ковачев, Р.* Новопостъпили османотурски описи като извор за селищната система, населението и административното деление на Родопите (втората половина на XV – началото на XVI век). – *Rhodopica*, Год. II, 1999, кн. 1, с. 149–174; *същият*, Новопостъпили османотурски описи като извор за селищната система, населението и административното деление на Родопите (втората половина на XVI век). II част. – *Rhodopica*, Год. III, 2002, кн. 1–2, с. 191–216; *Кендерова, Ст. и М. Добрева*. Документи за историята на Илинденско-Преображенското въстание, съхранявани в Истанбулския османски архив към Генералната дирекция на Държавните архиви на Република Турция. – *Известия на Държавните архиви*, 85–86. С., 2003, 276–385.

- ⁴ За превод на част от регистъра и анализ с оглед административното разположение на Чепинско към Самоковска околия вж *Ковачев, Р.* Самоков и Самоковската каза през XVI в. според описи от Истанбулския османски архив. С., 2001; За нов прочит на антропонимите, придружен от факсимилета на съответните страници от документа, вж *Извори за миналото на Чепинско*. Поредица “Цепина”. 1. Състав. и ред. Ст. Кендерова. Пазарджик, 2006, с. 55–76.
- ⁵ *Кендерова, Ст.* Нов извор за соколарите от село Драгиново, Велинградско. – *Rhodopica*, 2002, кн. 1–2, с. 217–229; същото в сп. *Исторически преглед*, 2003, кн. 1–2, с. 115–128; в съкратен вариант в: *Извори за миналото на Чепинско*, цит. съч., с. 77–85.
- ⁶ *Димитров, С.* и *Р. Стойков*. Откъси от регистър за ленни владения в Западните Родопи и Серско. – *Родопски сборник*. Т. I С., 1965, с. 283–318; *Андреев, Ст.* Откъс от регистър за ленни владения в Западни Родопи, Югоизточен Пирин и Демирхисарско. – *Родопски сборник*. Т. II С., 1969, с. 279–297.
- ⁷ *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 285 (оригинал, л. 3б).
- ⁸ *Гълъбов, Г.* Осmano-турски текстове (Помагало за изучаване на османотурски език). С., 1965, с. 12.
- ⁹ *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 288 (оригинал, л. 5б).
- ¹⁰ *Мемова-Сюлейманова, Х.* Българските селищни и лични имена в османски документи и някои техни фонетични и граматични изменения. – *Годишник на Софийския университет*. Факултет по западни филологии. Т. LXXI, кн. 1, год. 1976. С., 1979, с. 86. Буквата “айн” изразява специален гърлен звук в арабския език, отсъстващ в турския. Дали ще бъде прочетена като “а”/”е”, “у”/”о” или “и”/”ъ” зависи единствено от озвучаването, което ѝ придава кратката гласна над или под нея.
- ¹¹ *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 284 (оригинал, л. 3а).
- ¹² Там, с. 286 (оригинал, л. 4а).
- ¹³ Подобен начин на изписване само веднъж на “вав” се установява и при думи от български произход, навлезли в османската документация. Вж *Михайлова-Мръвкарлова, М.* Следи от влиянието на българския език върху езика на османските документи (XV–XIX век). С., 2005, с. 45.
- ¹⁴ *Мемова-Сюлейманова, Х.*, цит. съч., с. 95–96
- ¹⁵ М. Михайлова също констатира, че в повечето случаи тази гласна няма писмено означение. Вж *Михайлова-Мръвкарлова, М.*, цит. съч., с. 45.

- ¹⁶ Димитров, Стр. и Стойков, Р. , цит. съч., с. 290 (оригинал, л. 4а).
- ¹⁷ Гълъбов, Г. Турска граматика. С., 1949, с. 38.
- ¹⁸ Димитров, Стр. и Стойков, Р. , цит. съч., с. 291 (оригинал, л. 4б)
- ¹⁹ Там, с. 292 (оригинал л. 5а).
- ²⁰ Това положение е признато и от Х. Мемова, която заявява, “че при българските селищни и лични имена слабо е действал законът за хармония на гласните и съгласните в турския език”. Вж *Мемова-Сюлейманова, Х.* , цит. съч., с. 94.
- ²¹ Трите примера са взети от регистър, който отразява различните родове войска по Средния Дунав (Унгария), в които участват и много лица от християнски произход. Вж *Ottoman Garrisons on the Middle Danube Based on Austrian National Library MS MXT 562 of 956/1549–1550. Transcribed into regular Arabic script and translated by A. Velkov and E. Radushev. Budapest, 1996, p. 527.*
- ²² “Елиф” след “гайн” е изписан и в извора, преведен от Ст. Андреев (с. 289 и 292, оригинал л. 6а и 7а).
- ²³ Там, с. 292 (оригинал л. 7б).
- ²⁴ Драгослав се среща и с “вав” след “гайн” и без “вав”. Вж *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 284 (оригинал л. 3а) и с. 289 (оригинал л. 5б и 6а).
- ²⁵ Последните два примера са от регистъра за войската по Средния Дунав. Вж *Ottoman Garrisons*, цит. съч., с. 527.
- ²⁶ *Ковачев, Р.*, цит. съч., с. 147, 150, 151 и 154.
- ²⁷ Така сме разчели антропонима в регистъра за соколарите от с. Корово. Вж *Кендерова, Ст.*, цит. съч.
- ²⁸ Вж *Захариев, Ст.* Географско и историко-статистическо описание на Татар-Пазарджишката кааза. Фототипно издание с коментар. С., 1973, с. 67–69.
- ²⁹ За него вж *Батаклиев, Ив.* Стефан Захариев (Живот и дейност). – В: *Захариев, Ст.* Географско, цит. съч., с. IX–XIX; *Арnaudов, Ал.* Стефан Захариев (1810–1871). – В: *Извори за миналото на Чепинско*, цит. съч., с. 18–27.
- ³⁰ Подробно по този въпрос вж *Грозданова, Ел.* и *Ст. Андреев.* За и против хрониката на поп Методи Драгинов – без пристрастия и предубеденост. – *Rhodopica*, 2002, кн. 1–2, с. 465–467 и посочената там литература.
- ³¹ *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 288 (оригинал, л. 3а).
- ³² Там, с. 288 (оригинал, л. 3б)
- ³³ *Ottoman Garrisons*, op. cit., p. 527, 529.

- ³⁴ Последният пример е взет от *Мемова-Сюлейманова, Х.*, цит. съч., с. 99.
- ³⁵ По този начин е изразена при същото име в *Ottoman Garrisons*, op. cit., p. 525. С вариант “син” името е прочетено от издателите като Isvetko, което също би могло да се озвучи като Цветко.
- ³⁶ Чрез “джим” или “чим”, последвани от “хе”, се изразяват в османските извори топоними и антропоними, завършващи на български език на “-ица” (Тополница, Добротица и др.). За тези и други особености вж *Илиев, Ат. Т.* Турски изговор на български местни имена. – *Сп на БАН*, кн. XIV. Клон историко-филологичен и философско-обществен. 8. С., 1917, с. 103–128.
- ³⁷ Там, с. 98–99.
- ³⁸ *Андреев, Ст.*, цит. съч., стр. 284 (оригинал, л. 1а), стр. 285 (оригинал, л. 1б) и стр. 298 (оригинал, л. 8б)
- ³⁹ Така са разчетени в цитираното изследване на Р. Ковачев.
- ⁴⁰ *Патарчанов, П.* Етногеографски особености на топонимията и антропонимията в Чепинския край. – В: *Ономастично и етнолингвистично пространство на езика: астроними, вентоними, еортоними, зооними, фитоними, хрононими и др.* В чест на проф. Н. П. Ковачев. Т. II. Велико Търново, 1996, с. 63–68.
- ⁴¹ *Вътов, В.* Основен курс по съвременен български език. Ч. I. Фонетика, графика и правопис. Морфемика и словообразуване. Велико Търново, 1992, с. 41.
- ⁴² Според Х. Мемова (цит. съч., с. 88) българските селищни и лични имена с две съгласни в начална сричка в миналото са се изговаряли с известно приспособяване към фонетичните закони на тогавашния турски (османски) език. Например, Драган вероятно се е изговаряло като Дъраган.
- ⁴³ Там, с. 88–89
- ⁴⁴ Според наблюденията на Х. Мемова “вав” се използва в извори от ХѸХ век. В документи от по-ранни векове подобни случаи са изписвани винаги чрез “елиф” (с. 92).
- ⁴⁵ *Андреев, Ст.*, цит. съч., с. 284, 285, 287 и 289 (оригинал л. 3а, 3б, 4б и 5б).
- ⁴⁶ *Ottoman Garrisons*, op. cit., p. 527–528.
- ⁴⁷ Гълъбов, Г. Турска граматика, цит. съч., с. 52–53; *Мемова-Сюлейманова, Х.*, цит. съч., с. 100–101.
- ⁴⁸ По този начин се среща и в регистъра, преведен от Ст. Андреев (с. 292, оригинал л. 7б).

⁴⁹ Голяма част от особеностите при изписването на българските антропоними и топоними от османския период са характерни и за топонимите за Балканите, които се срещат в географския труд на ал-Идриси от средата на XII век, именно поради спецификата на арабското писмо. Вж *Кендерова, Ст.* Особенности при разчитането на балканските топоними в “Географията” на ал-Идриси (под печат в *Годишник на СУ*, Център за Славяно-византийски проучвания “проф. Иван Дуйчев).

⁵⁰ *Андреев, Ст.* Речник на селищни имена и названия на административно-териториални единици в българските земи през XV–XIX век. С., 2002; *Илиев, Ат.*, цит. съч.; *Мемова-Сюлейманова, Х.* Българските селищни, цит. съч.

ТАБЛИЦА

АНТРОПОНИМИ ОТ ЧЕПИНСКО (1515-1516 г.)

№	Антропоним	Дор		Др		Км		Кос		Л		Р		Ч		Общо
		С	Б	С	Б	С	Б	С	Б	С	Б	С	Б	С	Б	
	МЪЖЕ															
1	Байко		1													1
2	Балин							1								1
3	Балчо							1								1
4	Белко							1	3		1					5
5	Белчо										1					1
6	Бельо			1		1					1	1				4
7	Бельото												1			1
8	Бено/Беньо					1										1
9	Бильо					1										1
10	Бобо	1	2													3
11	Богат								2							2
12	Богослав									1	5		2			8
13	Божан													1		1
14	Божик								3							3
15	Божино					1	2					2				5
16	Бойгин								1							1
17	Бойко							1								1
18	Бойчо	1														1
19	Бонче									1						1
20	Бончо					1										1
21	Борбо						1									1
22	Боро														1	1
23	Ботшил ?									1						1
24	Брайо						2						1	1		4
25	Бранил	2	1													3
26	Бранко			1												1
27	Братил										1					1
28	Братул		1													1
29	Браян													2		2
30	Бруйо					1										1
31	Васил		2													2
32	Вейко							2	5		1					8
33	Вейо														1	1
34	Велкаслав				1											1
35	Велко	1		3	3	5	2	3		3				3		23
36	Велкослав				1											1
37	Вело/Вельо													1	1	2
38	Велчо	1	1	1			2	1		1		1		1		9
39	Венко									2				1		3
40	Вислав		1													1
41	Влад	1														1
42	Владислав		1													1

89	Драгине		4	1				1						6
90	Драгис	3	3	2		1	2	1	2			1	2	17
91	Драгно					1	2				1	1		5
	Драгно, поп										1			1
92	Драго	1	1							2		1		5
93	Драговит												1	1
94	Драгой						1				4			5
95	Драголин										1	4		5
96	Драгомир						1	2						3
97	Драгослав	1			1	1	6	1		1	3		1	15
98	Драгоч/ Драгуч	1		1				1			2	1	2	8
99	Драгочо/ Драгучо											2		2
100	Драгуш			1										1
101	Драйко				1			1						2
102	Драйо					3		1						4
103	Драчо							1	1					2
104	Дропак											1		1
105	Душко	2					3			1	1	1		8
106	Душман							1			1			2
	Душман, поп										1			1
107	Душо										1			1
108	Елене	1												1
109	Елени ?												1	1
110	Еячо					1								1
111	Злайко										1	1		2
112	Злайо								1					1
113	Зосо/Русо ?										1			1
114	Ивен ?										1			1
115	Иован	2	2	2	2	2	3	3	10	2		2	2	32
	Иован, поп							1						1
116	Иосиф ?					1	2							3
117	Кайче				1									1
118	Кайчо			1										1
119	Калейо									2				2
120	Калин		4			1						1		6
121	Калко							1						1
122	Кало		1											1
123	Калон	1												1
124	Калото											1		1
125	Калоян											1		1
126	Кальо									1				1
127	Кесаро				1									1
128	Ковач				2									2
129	Конн									2				2
130	Койо	1	5			4	3		1	4	7	1	2	29
131	Койчо		2									1		3

132	Колак			1									1	
133	Колчо								1				1	2
134	Коста									1			1	
135	Костандин/ Костендин	1					1		1				3	
136	Кошло										1		1	
137	Кочо	1											1	
138	Кояе					1							1	
139	Крагул		1										1	
140	Крайо		2	1						1	1	1	1	7
141	Кунаин					1							1	
142	Лазар						1						1	
143	Лалко									1	2		1	4
144	Лалок			1	1								2	
145	Лито	1											1	1
146	Лот													1
147	Лукач		3			2							5	
148	Любин, поп								1				1	
149	Малкин ?										1		1	
150	Манол	1	1										2	
151	Марин						1						1	1
152	Миле			1	1	1	1	2	1	1			1	8
153	Милко	2	1	1	1	1			1			2		9
154	Мило				1									1
155	Милош					1								1
156	Милчо								1				1	1
157	Мильо							1					1	2
158	Минко								1					1
159	Минчо	1	3		3	1	2	4		1		2	17	
	Минчо, поп	1											1	1
160	Мирльо													1
161	Михаил					2	2						4	
162	Михал			2						3			5	
163	Момчан									1			1	
164	Момчева				1								1	1
165	Момчо, поп													1
166	Нако	1												1
167	Неделко	2	4			2							8	
168	Некула										1		1	
169	Ненадин ?										1		1	
170	Нестор	1											1	
171	Нетан					1							1	
172	Никола	2	1		1	1	2	2					9	
173	Новак			4	6	5		1					18	
174	Орман						2						2	
175	Педро				1	1	1						4	
176	Пейо	3	3		1				2	1	2		15	
177	Пенкино ?	2											2	
178	Пенко	2					7	1	7	2			23	

179	Пенчо							1					1			3	5
180	Петко	1	1			4	1	1	5	4	7	3	6		3	36	
181	Петри	2			2		2	1	1	4	4	2	1	2		21	
182	Подрас										1					1	
183	Пройо	1						1								2	
184	Прослав												1			1	
185	Рад	1				1	1	2	1			1				7	
186	Раден									1						1	
187	Раденко		1													1	
188	Радика									1				1		2	
189	Радино/ Радино									1	2					3	
190	Радко										5					5	
191	Радне						1									1	
192	Радо		2						1				2		1	6	
193	Радой					1						1				2	
194	Радойко	1								1	3					5	
195	Радомир		1			1	1				1					4	
196	Радослав	4	1		1	8	9	5	1	4	3	1	1		1	39	
	Радослав, поп											1				1	
197	Радул	2		4	1	2	2	1	1	1	1	2				17	
198	Райке	2	2													4	
199	Райко			3	2	1						3				9	
200	Райо					1						1	2		1	5	
201	Райчо		2										1			3	
202	Раленле ?	1														1	
203	Ралото												1			1	
204	Раниле	1														1	
205	Ранче					1										1	
206	Рато											1				1	
207	Рачо								2						2	4	
208	Рашо	1														1	
209	Раян			2	2											4	
210	Рогат								1							1	
211	Родо														3	3	
212	Руйен						2						1		1	4	
213	Рус						3	1					1			3	
214	Русат					1				1				1		3	
215	Русо		4	2				2	2		1	3	3			17	
216	Русчо										2			1		3	
217	Русьо							1								1	
218	Сейов							1								1	
219	Семко										2					2	
220	Сенадин											1				1	
221	Сено		1													1	
222	Серко		1													1	
223	Сиве		1													1	
224	Сивен										1					1	

225	Симав										1							1
226	Сино		1															1
227	Слав		2	1	1					1		1						6
228	Славко				1													1
229	Смен	1																1
230	Смильо												1					1
231	Сралин																1	1
232	Стад	1																1
233	Стайке	1																1
234	Стайко	1	3	3	5	1	2			2	2	2	1	3				25
235	Стайо		3						3	1								7
236	Стайле		2															2
237	Стале			1		1					1							3
238	Стан	1																1
239	Станил				1													1
240	Станине	1																1
241	Станислав	1	4							1	3							9
242	Станише				2							1						3
243	Станко					1			1							1		3
244	Стано	7	2	4	2	5	4	2		1	2	3			3	1		34
245	Станчо						1											1
246	Стар						1											1
247	Старин												1					1
248	Стасо						1											1
249	Стоислав ?									1	1							2
250	Стойе	1																1
251	Стойко	6	3	1		5	2	4	2	4	1	2			3	3		36
	Стойко, поп						1											1
252	Стойо	6	5		2			1		2		3	2					21
253	Стойчо	1	1						4	1		1	4	2				14
254	Стон									1								1
255	Стрежо											1						1
256	Строжо			1														1
257	Строз							1										1
258	Стройло							1										1
259	Стройо	1																1
260	Стоян	1	1	2		6	1	3	3	3		1	5	2	3			31
	Стоян, поп							1										
261	Темко ?														1			1
262	Тихо	1																1
263	Тихомир	1									2							3
264	Тоде									1								1
265	Тодин					1												1
266	Тодор	5	1	3	1	1				2	1	1						15
267	Трифон									1								1
268	Уйо/Уно	1																1
269	Хабрено ?	2	2					1	1			1						7
270	Хано													4				4
271	Хафен ?									1								1

272	Хафине ?							1						1
273	Хафис ?					1	1							2
274	Хафно ?										1			1
275	Хоин								2					2
276	Храно/ Хрено		1									1		2
277	Хубенчин ?							1						1
278	Хуне/Шопе ?								1					1
279	Хуно/Цоно?		1											1
280	Цайко					2								2
281	Царвен									1				1
282	Царфун									1				1
283	Цветко								1					1
284	Чаталджи ?												1	1
285	Чернаб												2	2
286	Черноглав					1								1
287	Черногор	1	1											2
288	Шабил							1						1
289	Яко					3								3
290	Янко	1			1					2				4
291	Ярко												1	1
	ЖЕНИ (вдовици)													
1	Вида	1												1
2	Вуйка		1											1
3	Гера/Кера						1		1					2
4	Добра				1				1					2
5	Доброшка									1				1
6	Дойна				1									1
7	Доя									1				1
8	Драгая ?									1				1
9	Драгна		1											1
10	Ивмоница ?								1					1
11	Ирина	1												1
12	Калина												1	1
	Кера - вж Гера													
13	Мила	1												1
14	Петка								1					1
15	Петра												1	1
16	Рада	1												1

Съкращения:

Б - бащино име
Дор - Дорково
Др - Драгиново

Км - Каменица
Кос - Костаново
Л - Лъджене

Р - Ракиново
С - собствено име
Ч - Чепино

**ПОИМЕНЕН СПИСЪК НА НАСЕЛЕНИЕТО
НА ЧЕПИНСКОТО КОРИТО ОТ НАЧАЛОТО НА XVI
ВЕК (1515–16 г.)**

*(според регистър ВВОА TD 77,
съхраняван в Османския архив в Истанбул)*

стр. 622

Село Каменица¹ от община Самоков

I. Поп Радул, Пейо Рус, Радослав Рус, Велко Рус, Русат Драгослав, Добревой Драгослав, Стоян Новак,

II. Драгно Новак, Дойо Стано, Стано Кояс, Бено Стано, Койо Станчо, Стале Стасо, Грозо Велчо,

III. Калин Койо, Стойко Педро, Драйо Димитри, Радослав Димитри, Велко Лукан, Райо Радослав, Драгослав Йосиф,

IV. Райко Драгослав, Йосиф Драгослав, Радослав Стойко, Добре Борбо, Йован Велко,

стр. 623

V. Стойко Драгослав, Петко Йосиф, Бильо Стано, *Стойко Новак, Груне Радослав, Стойко Руиен, Дончо Стойко,*

VI. Стано Руиен, Драйо Йован, Бельо Драгослав, Стоян Койо, Стоян Радул, Добреслав Душко, Стоян Душко,

VII. Дончо Душко, Дончо Брайо, Йован Брайо, Драгне Черноглав, Стоян Драгне, Лукан Стоян, Радой Драгне,

VIII. Добре Кунаин, Велко Лукан, Радомир Радомир, Драйо Радослав, Радомир Стар, Рад Радослав, Миле Добре,

IX. Янко Драгийо, Димо Янко, Дойко Радослав, Петко Цайко, Тодор Цайко, Стано Добре, Димитри Доброй,

X. Велко Добревой, Добре Добревой, Радослав Стройло, Добре Радослав, Стайко Петко, Добревой Йован, Стойко Добревой,

XI. Ранче Доброй, Петко Стайко, Бончо Божино, Бруйо Стайко, Радул Петри, Божино Петри, Стоян Новак,

¹ По документ – Каменеч или Каменич

XII. Петро Новак, Койо Стано, Стано Койо, Минчо Рад, Стано Добре, Радослав Добре, Добре Радослав,

XIII. Радул Радослав, Радослав Радул, Радослав Добреслав, Койо Радослав, Тодин Стройко, Добре Стройко, Момчева Божино,

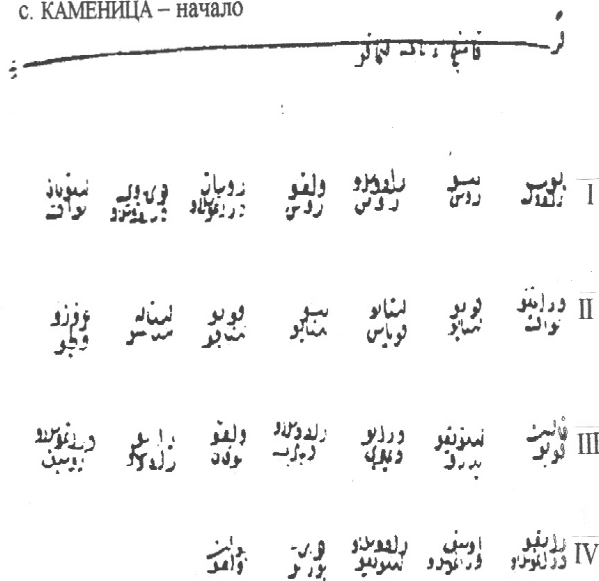
XIV. Врадослав Доброслав, Минчо Велчо, Минчо Радне, Милко Велко, Никола Милко, Станко Йован, Велко Милош,

XV. Енчо Димитри, Койо Димитри, Радослав Димитри, Петко Димитри, Вдовица Дойна, вдовица Добра

ОБЩО:

ДОМАКИНСТВА – 100; ВДОВИЦИ – 2

с. КАМЕНИЦА – начало

Село Ракитово¹, спадащо към Самоков в община Чепине

Мюсюлмани от споменатото село:

I. Ферах син на Ахмед, Балабан син на Ахмед, Синан син на Абдуллах, Ахмед син на Ибрахим, Муса син на Ибрахим, Касъм син на Абдуллах, Хасан син на Синан

Неверници от споменатото село:

II. Стойо Добре, Рад Стойо, Велчо Герге, Доха Калото, Драгуч Ралото, Йован Бельото, Драгуч Стойчо,

III. Герге Стойчо, Димитри Драго брат, Браян Доброслав, Хабрено (?) Смильо, Райо Драгно, Божино Милко, Герге Дропак,

IV. Петко Драголин, Некула Драголин, Драголин Петко, Малкин (?) Драголин, Стойо Диман, Петко Райо, Денко Райо,

V. Радул Прослав, Йован Лалко, Петри Крайо, Пенчо Петри, Петко Злайко, Стойко Русо, Стрежо Русо,

VI. Койо Русо, Койчо Злайко, Душко Радослав, Герге Койо, Стойко Койо, Ненадин (?) Петко, Русо Старин,

VII. Димо Драгашо, Душо Драгашо, Радул Драгашо, Петри Йован, Стайко Йован, Доброслав Руиен, Радослав Радо,

VIII. Драгой Радо, Минчо Драгучо, Слав Хафно (?), Коста Райчо, Стано Стойчо, Драгно Стойчо, Пейо Русо,

IX. Русо Гергич, Божино Гергич, Пейо Гергич, Димитри Брайо, Радой Милко, Поп Душман, Кошло Родо,

X. Станише Родо, Стойо Родо, Рато Хано, Бельо Хано, Тодор Хано, Добре Хано, Добре Петко,

XI. Белчо Петко, Русо Стоян, Стано Петко, Райко Стоян, Стано Стоян, Дойо Поп, Драгно Поп,

XII. Радо Слав Поп, Драгой Стоян, Янко Стайко, Драгой Добре, Райко Драгуч, Грозо Стоян, Стоян Богослав,

XIII. Драгой Богослав, Янко Мирльо, Крайо Драган, Райко Стойко, Браян Петко, Стойчо Петко, Стайко Драголин,

XIV. Сенадин Драгочо,

¹ По документ – Ракитофеч или Ракитофич

Вдовици от споменатото село:

XV. Вдовица Драгая (?), вдовица Доя, вдовица Доброшка

ОБЩО:

ДОМАКИНСТВА:

МЮСЮЛМАНИ – 6;

НЕЖЕНЕН – 1

НЕВЕРНИЦИ – 85;

ВДОВИЦИ – 3

с. РАКИТОВО

I						
1	2	3	4	5	6	7
II	III	IV	V	VI	VII	VIII
IX	X	XI	XII	XIII	XIV	

3

с. РАКИТОВО - край

دورکوفو، کراي

دورکوفو، کراي XV

стр. 625

Село Дорково¹, спадащо към Самоков от община Чепине

Мюсюлмани от споменатото село:

I. Муса син на Иляс, Бали син на Муса, Хазър син на Махмуд

Неверници от споменатото село:

II. Поп Димитри, Пейо Владислав, Никола Пейо, Лито Пейо, Станине Никола, Сено Васил, Пенкино Сино,

III. Доброслав Васил, Радул Радо, Калон Радо, Драго брат Кало, Влад Драго брат, Гьоре Бобо, Бобо Бобо,

IV. Стоян Петко, Герге Добромир, Пенко Добромир, Димитри Хабрено (?), Неделко Добре, Драгослав Добре, Душко Драгне,

V. Димо Драгине, Герге Калин, Стано Станислав, Йован Станислав, Димо Станислав, Стано Крайо, Герге Крайо,

VI. Драгне Райчо, Герге Райчо, Стано Стоян, Неделко Стайко, Пенкино Герге, Раленле (?) Герге, Нестор Герге,

VII. Стойе Стайко, Драгне Стайо, Кочо Доброслав, Вуйко Койчо, Дойчин Драгине, Стойко Драгине, Рад Стойчо,

стр. 626

VIII. Тодор Грозо, Елене Тодор, Стойко Грозо, Уйо Неделко, Раниле Неделко, Пейо Неделко, Райке Владослав,

IX. Лукан Владослав, Райке Манол, Герге Йован, Дойко Койчо, Костандин Драгне, Тодор Драгне, Стойо Злат,

¹ По документ – Доркова

- X. Смен Влайко, Тодор Влайко, Йован Добре, Годе Стойко,
 Пейо Вислав, Стад Вислав, Пройо Байко,
 XI. Петко Стайо, Радомир Стайо, Стойко Лукан, Герге Лукан,
 Янко Лукан, Серко Раденко, Стано Радомир,
 XII. Радослав Радойко, Стойко Радослав, Милко Стойко,
 Тихомир Стойко, Стано Хрено, Тодор Стойо, Нако Стойо,
 XIII. Минчо Поп, Стойо Минчо, Стойо Добре, Душко Стойо,
 Добре Стойо, Радослав Братул, Велчо Хабрено (?),
 XIV. Стойо Велчо, Стойко Стано, Рашо Стано, Стайке Добре,
 Черногор Диман, Стойо Черногор, Станислав Йован,
 XV. Стано Станислав, Тодор Хабрено (?), Димо Стайо, Стан
 Драгне, Велко Неделко, Петри Райке, Милко Райке,
 XVI. Радослав Грозо, Вуйчо Грозо, Петри Добромир, Пенко
 Русо, Стойко Русо, Доброван Русо, Драгуч Русо,
 XVII. Стано Слав, Груйчо Слав, Хабрено (?) Димитри, Сиве
 Димитри, Бранил Димо, Герге Бранил, Влакач Димо,
 XVIII. Тихо Калин, Минчо Калин, Манол Калин, Грозо Койо,
 Радул Койо, Бранил Койо, Стойчо Минчо,
 XIX. Бойчо Минчо, Стойо Койо, Койо Стойо, Добрен
 Драгине, Стройо Стайле, Димитри Крагул, Никола Пейо,
 XX. Радослав Койо, Стайко Стайко, Герге Стайле

Вдовици от споменатото село:

- XXI. Вдовица Ирина, вдовица Рада, вдовица Стоя, вдовица
 Вида, вдовица Мила

стр. 627

ОБЩО:
 ДОМАКИНСТВА:
 МЮСЮЛМАНИ – 3
 НЕВЕРНИЦИ – 135; ВДОВИЦИ – 5

с. ДОРКОВО - начало

قورق تايغا تايغا تايغا تايغا

المانا تايغا تايغا تايغا

I مويونك
تايغا تايغا
قورق

قورق تايغا تايغا تايغا

II لويونك
قورق تايغا تايغا تايغا

III قورق تايغا تايغا تايغا

IV لويونك
قورق تايغا تايغا تايغا

V مويونك
قورق تايغا تايغا تايغا

VI قورق تايغا تايغا تايغا

VII لويونك
قورق تايغا تايغا تايغا

С. ДОРКОВО

VIII	Буров Фуров	Лист Лор	Линков Куров	Руб Зуб	Ско Слво	Руб Ирланд
IX	Лован Ловеланд	Рубан Малас	Луб Лубин	Лубов Лубов	Лубов Лубов	Лубов Лубов
X	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XI	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XII	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XIII	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XIV	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XV	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XVI	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XVII	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XVIII	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XIX	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб
XX	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб	Луб Луб

Лубов

XXI

Село Корово¹, спадащо към Самоков

- I. Йован Доброслав, Димитри Новак, Новак Кайче, Велчо Тодор, Стоян Милко, Миле Станише, Тодор Станише,
II. Йован Стайко, Тодор Радослав, Кайчо Вуйо, Русо Мило, Райко Димитри, Стале Димитри, Новак Стайко,
III. Стайко Новак, Слав Райко, Райко Слав, Драгуш Русо, Радул Петри, Грозо Станил, Вуйко Раян,
IV. Милко Стано, Стано Вуйко, Раян Вуйко, Хуно Велко, Стайко Велко, Велко Стано, Стано Яко,
V. Стайко Яко, Раян Йован, Тодор Йован, Драгне Велко, Стано Ковач, Новак Ковач, Райко Стойо,
VI. Доброслав Стойо, Стойко Колак, Драгуч Велкослав, Бранко Новак, Педро Новак, Стоян Новак, Радул Новак,
VII. Бельо Стайко, Новак Стайко, Велко Стайко, Строжо Велкаслав, Драгне Кесаро, Михал Райко, Стано Петри,
VIII. Крайо Яко, Радул Славко, Драгине Раян, Вуйко Драйко,

Вдовица Драгна, вдовица Вуйка

ОБЩО:

ДОМАКИНСТВА – 46; ВДОВИЦИ – 2

¹По документ – Корова

с. КОРОВО (ДРАГИНОВО)

Корово — Драгиново

I	بولمنه ووزوللاو	دولون لوانت	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
II	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
III	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
IV	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
V	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
VI	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
VII	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه
VIII	بولمنه ووزوللاو	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه	لوانت قايه

**Село Костандово¹, спадащо към Самоков
от община Чепине**

- I. Радослав Драчо, Радослав Стайо, Драчо Стайо, Велчо Стайо, Йован Дохно, Хафне (?) Дохно, Пенко Дохно,
II. Пенко Петко, Педро Стойчо, Марин Стойчо, Добре Драгне, Стано Драгне, Петко Драгине, Пройо Стойчо,
III. Драйо Радослав, Велко Минчо, Михаил Минчо, Стано Йован, Радослав Йован, Доно Йован, Стойо Йован,
IV. Пенко Добре, Стойко Дохно, Русо Вейко, Вуйко Станко, Стойко Петко, Вейко Никола, Пенко Михаил,
V. Михаил Михаил, Рад Шабил, Петри Шабил, Радул Злайо, Стойко Русо, Горо Русо, Драгомир Драгомир,
VI. Пенко Рачо, Бойко Йован, Драгой Миле, Драгно Миле, Злат Мильо, Строз Петко, Груян Орман,
VII. Неделко Драгомир, Стойо Поп, Йован Поп, Пенко Йован, Стоян Поп, Нетан Вейко, Пенчо Дойчин,
VIII. Русо Дойчин, Балчо Койо, Калко Орман, Драгослав Стойко, Дончо Хабрено (?), Дечо Никола, Русьо Рад,
IX. Рад Петри, Драгне Йован, Велко Вейко, Костандин Герге, Велко Петко, Стоян Рачо, Драгуч Пенко,
X. Балин Бойгин

[*Мюсюлманин*]: Искендер син на Абдуллах,

[*Неверници*]: Вейко Вейко, Пенко Хафне (?),

Вдовица Гера

Лица, предавали кожи от златки:

- XI. Белко Богат, Радослав Богат, Драйко Рогат, Драгно Хубенчин (?), Йован Хафине (?), Димитри Божик, Неделко Божик,

¹ По документ – Костандова

ХII. Стоян Божик, Стоян Димитри, Герге Стоян, Лазар Стоян,
 Димитри Стоян, Душман Белко, Радослав Белко,
 ХIII. Йован Белко, Никола Вейко, Рус Радул, Минчо Стойко,
 Сейов Йован, Хабрено (?) Йован, Димитри Йован,

стр. 629

ОБЩО

ДОМАКИНСТВА:

МЮСЮЛМАНИ – 1

НЕВЕРНИЦИ – 87; ВДОВИЦИ – 1

с. КОСТАНДОВО

Костандово		Костандово		Костандово	
I	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
II	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
III	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
IV	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
V	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
VI	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
VII	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
VIII	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
IX	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
X	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко

Костандово

XI	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
XII	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко
XIII	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко	Врџко Врџко

**Село [Чепино] Баня¹ от община Чепине,
спадаща към Самоков**

I. Брайо Лот, Стано Димитри, Русчо Доброй, Стайко Драгуч,
Станко Чернаб, Велко Добре, Велко Вейо,

II. Темко (?) Драгуч, Пенко Петко, Стано Стано, Стойко
Стойчо, Пейо Пенчо, Герге Пенчо, Петри Пенчо,

III. Стойчо Доброй, Пенко Боро, Стойко Дончо, Пейо Райо,
Храно Петко, Герге Колчо, Стано Доброй,

IV. Ярко Димитри, Велчо Добро, Пенко Драговит, Русат
Радослав, Драгослав Руйен, Поп Момчо, Стоян Елени (?),

V. Венко Стоян, Стойко Стоян, Пенко Радо, Новак Стойко,
Вуйко Димитри, Койо Стойко, Стайко Чернаб,

VI. Вело Вело, Калин Сралин, Божан Чаталджи (?), Драгано
Петко, Петри Драгне, Пейо Рачо, Стоян Драгне,

VII. Драгне Мильо, Велко Новак, Миле Димитри, Калоян
Стойко, Минчо Рачо, Стайко Гарко, Минчо Димитри,

VIII. Радика Стоян

[*Мюсюлмани*]: Махмуд син на Хамза, Тузгал син на Абдуллах,
Иляс син на Абдуллах, Али син на споменатия,

Вдовица Калина, вдовица Петка

ОБЩО:

ДОМАКИНСТВА:

МЮСЮЛМАНИ – 4

НЕВЕРНИЦИ – 50; ВДОВИЦИ – 2

¹ По документ – Бане

с. БАНЕ (ЧЕПИНО)

فہرست نامہ سبب نامہ مقامی

I	روٹو دنگلی	لہناو دنگلی	روکو گوروی	لہناو دراقتو	لہناو جرتابا	ولفو ویو
II	ڈوٹو ورڈو	ننکو سکو	لہناو سکو	لہناو سکو	لہناو سکو	کوک بھو
III	لہناو گوروی	ننکو بھو	سکو راکو	سکو سکو	کوک لہناو	لہناو گوروی
IV	بارکو وگلی	وگلی وگلی	ننکو دراقتو	روسان رہو	دراقتو روبت	لہناو الزب
V	ننکو لہناو	لہناو لہناو	ننکو رہو	لہناو لہناو	وگلی وگلی	لہناو لہناو
VI	ولو ولو	قالین سوالین	ننکو جائی	دراقتو سکو	لہناو لہناو	لہناو دراقتو
VII	دراقتو میلو	ولفو نواک	میلو میلو	قالین لہناو	لہناو لہناو	لہناو لہناو
VIII	لہناو لہناو	ولو ولو	ولو ولو	لہناو لہناو	لہناو لہناو	لہناو لہناو
	کسم ۱۱۲۰	میلو ۱۰۰	ننکو ۲۶۰	لہناو ۲۶۶	لہناو ۳۰	لہناو ۳۰

Село Лъжене¹ от община Чепине

I. [*Мюсюлмани*]: Али син на Абдуллах, Хамса син на Абдуллах, Насух Абдуллах, Мустафа син на Абдуллах, Шукран син на Абдуллах, Касъм син на Абдуллах, Иляс син на Абдуллах

II. [*Неверници*]: Пенко Радул, Поп Любин, Петри Станислав, Велчо Станислав, Пейо Сивен, Стоян Драго брат, Милко Драго брат,

III. Герге Братин, Тоде Русо, Димо Русо, Велко Грозе (?), Пейо Белао, Стойко Ивен (?), Стойко Царвен,

IV. Радика Царфун, Радино Койо, Стойчо Койо, Герге Радко, Пенко Радино, Богослав Пенко, Бонче Стано,

V. Димитри Стано, Драгослав Радослав, Петри Богослав, Пенко Богослав, Стойо Петри, Крайо Петри, Димо Русо,

VI. Стойо Крайо, Станислав Петри, Тодор Стайко, Стайко Тодор, Хуне Коин, Стайко Коин, Минко Момчан,

VII. Радослав Петко, Душко Петко, Герган Поп, Хафен (?) Белко, Раден Калейо, Доброслав Пенко, Радослав Радомир,

VIII. Петко Койо, Велко Калейо, Койо Петко, Дойчин Пейо, Койо Дойчин, Трифон Петко, Радул Семко

IX. Петко Радул, Миле Семко, Стоян Миле, Костандин Тихомир, Гергуше Богослав, Стоян Тихомир, Пенко Богослав,

X. Стойко Койо, Станислав Койо, Стано Стойко, Радойко Калао, Радо Радойко, Слав Радойко, Койо Петри,

XI. Добро Койо, Петри Койо, Тодор Радослав, Симав Драгослав, Минчо Драгослав, Никола Богослав, Ботшил (?) Драгослав,

стр. 631

XII. Минчо Колчо, Йован Радко, Радослав Стале, Петко Доброслав, Венко Радко, Стойко Стоислав, Пенко Радойко,

XIII. Деслав Радино, Новак Радино, Лалко Радко, Цветко Зосо, Пенко Дойчин, Стайо Стон

¹ По документ – Лъжани

XIV. Вдовица Ивмоница (?), вдовица Гера

Лица, предавали златки:

XV. Койо Хоин, Грозо Хоин, Пенко Михал, Делко Петко,
Велко Михал, Минчо Лалко, Петри Лалко,

XVI. Радослав Никола, Никола Радослав, Йован Петко,
Стоислав (?) Петко, Венко Вейко, Петко Подрас, Милчо Стайко,

XVII. Русат Доброй, Минчо Михал,

Вдовица Добра, вдовица Петка

ОБЩО:

ДОМАКИНСТВА:

МЮСЮЛМАНИ – 7

НЕВЕРНИЦИ – 100; ВДОВИЦИ – 3

Соколари към околия Филибе

стр. 818

От село Корово:

Лалюк Радул, Радул Лалюк, Михал Драгослав, Велко Драгийо

От село Ракитово:

Мустафа син на Мехмед, Душман син на Душко

стр. 819

От село Костандово:

Стойко Петко

قر						
قر						
قر						
I	عالمه	قر	قر	قر	قر	قر
II	بنه	قر	قر	قر	قر	قر
III	قر	قر	قر	قر	قر	قر
IV	قر	قر	قر	قر	قر	قر
V	قر	قر	قر	قر	قر	قر
VI	قر	قر	قر	قر	قر	قر
VII	قر	قر	قر	قر	قر	قر
VIII	قر	قر	قر	قر	قر	قر
IX	قر	قر	قر	قر	قر	قر
X	قر	قر	قر	قر	قر	قر
XI	قر	قر	قر	قر	قر	قر

с. ЛЪДЖЕНЕ

XII ^{مخرو} ^{بولن} ^{وللا} ^{نقو} ^{ونقو} ^{لبنو} ^{نقو}

XIII ^{وسلا} ^{نواق} ^{لانو} ^{زوسو} ^{بنو} ^{نسابو}

XIV ^{ابو} ^{كرب}

زردوجيان

XV ^{قويو} ^{زوزو} ^{نقو} ^{ونقو} ^{ونقو} ^{مير} ^{نقو}

XVI ^{وللا} ^{نقو} ^{بولن} ^{وسلا} ^{ونقو} ^{نقو} ^{نسابو}

XVII ^{روان} ^{قويو} ^{قويو} ^{نقو}